

ATLANTSAMMENSLUTNINGEN
– forum for sikkerhedspolitik

Atlant Brief

Hvad betyder den amerikanske tilbagetrækning fra Tyskland for NATO?

Julie Ranneries & Lars Bangert Struwe
(ansvh.red.)

Redigeret af Niels-Ole Mannerup

Oktober 2020

Indholdsfortegnelse

Policy-anbefalinger

Indledning

Baggrund: Hvorfor har USA soldater i Tyskland?

Er der fortsat behov for amerikansk tilstedeværelse?

Konsekvenser

- Sikkerhedspolitisk: Ser vi et nyt trusselsbillede?
- Redeployering af 1.000 soldater til Polen
- Internt politisk: Er sammenhængen svækket?

Hvordan skal Danmark reagere på den amerikanske troppereduktion?

Kildehenvisninger

Forfatterne

Policy-anbefalinger

Den fremlagte plan om amerikansk troppereduktion udstiller i den grad de politiske og ideologiske uenigheder, der er både bilateralt mellem NATO-medlemslandene USA og Tyskland, men også i NATO som politisk institution. Forudsætningen for Danmarks udenrigspolitiske handlemuligheder ligger i NATO som garant for dansk sikkerhed, og en stabil og fælles kurs er derfor vital for dansk sikkerhedspolitik og udenrigspolitiske ageren.

Sikkerhedspolitisk bør det i Danmark også give anledning til bekymring, at præsident Donald Trump nu har vist sig villig til at straffe stater, der ikke når NATO's mål om på et forsvarsbudget på 2,00% af BNP i 2024. Derfor bør vi i Danmark genoverveje vores eget forsvarsbudget. Dansk deltagelse i internationale operationer samt samarbejdet på Grønland har tidligere givet amerikansk goodwill, men det er ikke længere tilstrækkeligt. Præsident Donald Trump har vist, at fælles fortid, værdier og interesser ikke er et stærkt nok grundlag for amerikansk beskyttelse. USA ryster ved det ideologiske grundlag, som NATO blev oprettet på, og det må og skal Danmark reagere på.

Danmark er nødt til at overveje konsekvenserne af en amerikansk troppereduktion i Europa og konsekvenserne af den amerikanske politik over for NATO. Betyder dette en vigende sammenhængskraft for NATO? Hidtil har Danmark anvendt sit tætte samarbejde med USA i internationale missioner og anvendt "Grønlandskortet" (særligt under den kolde krig) som politisk trumfkort som modvægt til Danmarks lave forsvarsbudget. Dette kan i fremtiden meget vel vise sig ikke at være tilstrækkeligt, og Danmark må finde en ny transatlantisk politik, der uafhængig af udfaldet af præsidentvalget bibeholder det amerikanske engagement i NATO og Europa. Det vil kræve en forøgelse af det danske forsvarsbudget og en anvendelse og tydeligere italesættelse af det fundamentale værdifællesskab, som NATO er.

Lars Bangert Struwe
Generalsekretær, ph.d.

Indledning

På et pressemøde den 15. juni 2020 bekræftede præsident Donald Trump til både NATO's og Tysklands overraskelse, at Det hvide Hus ville igangsætte en proces, der skal reducere antallet af amerikanske tropper udstationeret i Tyskland fra knap 36.000 til 24.000 soldater. [1] På trods af de usikkerheder, der følger med planen, bør Danmark allerede nu gøre sig sine overvejelser om, hvad den amerikanske troppereduktion vil betyde for trusselsbilledet i Europa; sammenhængskraften i NATO; samt efterlevelsen af et forsvarsbudget på 2,00% af BNP.

Præsident Donald Trump og den amerikanske administration bygger deres beslutning på, at Tysklands forsvarsbudget er for lavt. [2]. Præsident Donald Trump udtalte i den forbindelse, at Tyskland skylder milliarder til NATO, idet Tysklands forsvarsbudget ligger på 1,36% af BNP og ikke 2,00% af BNP, hvilket NATO-medlemslandene i 2014 ellers havde erklæret, at man ville forsøge at imødekomme inden 2024, jf. Wales-erklæringen. [2][3][4]

Den 19. juni 2020 er det ifølge den nye plan for United States European Command (EUCOM) foreløbigt meldt ud, at 6.400 soldater skal tilbage til USA; 1.000 soldater skal redeployeres til Polen; og ca. 4.500 soldater skal redeployeres til Belgien og Italien. [5] Ifølge EUCOM-planen er det fra amerikansk side forventet og ønsket, at ændringerne sker

»...as expeditiously as possible...«,

og at de strategiske ændringer besluttet ud fra forventningen om, at

»...achieve the core principles of enhancing U.S. and NATO deterrence of Russia; strengthening NATO; reassuring Allies; and, improving U.S. strategic flexibility and EUCOM operational flexibility...« [5]

Det er dog fortsat uklart, om EUCOM-planen vil overleve et eventuelt præsidentskifte som følge af det amerikanske præsidentvalg den 3. november 2020, eller om EUCOM-planen vil blive godkendt af Kongressen.

Dette Atlant Brief vil fokusere på rationale bag redeployeringen af 1.000 amerikanske soldater fra Tyskland til Polen samt de forventede konsekvenser deraf.

Current Focus Areas

USEUCOM's mission is to prepare ready forces, ensure strategic access, deter conflict, enable the NATO Alliance, strengthen partnerships, and counter transnational threats in order to protect and defend the United States.

Current focus areas also include:

- [European Strategic Force Posture Review](#)
- [Coronavirus Updates](#)
- [Northern Exercise Portfolio](#)

FAKTABOKS

United States European Command

Det amerikanske forsvar er organiseret med en kommandostruktur bestående af syv værnshællers kommandoer. United States European Command har hovedkvarter i Stuttgart, Tyskland, med et ansvarsområde på 54.000.000 km². Øverstkommanderende er general Tod D. Walters, der samtidig beklæder stillingen som øverstkommanderende for NATO's militære styrker. United States European Command består af United States Army Europe; United States Naval Forces Europe/U.S. Sixth Fleet; United States Air Forces in Europe; og United States Marine Corps Forces, Europe.

Baggrund: Hvorfor har USA soldater i Tyskland?

Det amerikansk-tyske militærsamarbejde går tilbage til tiden efter afslutningen af 2. Verdenskrig, hvor USA, Storbritannien, Frankrig og Sovjetunionen havde besat og delt Tyskland. Med tiden skulle de udstationerede amerikanske styrker i Tyskland afskrække og forhindre et sovjetisk angreb under den kolde krig, og på den måde ville sikkerheden for både de amerikanske styrker og andre NATO-medlemmer blive øget. Siden da har det militære alliancefællesskab udviklet sig gennem NATO-samarbejdet, og i dag har USA flere af deres vigtige militære hovedkvarterer i Tyskland. [6][7]

USA benytter bl.a. deres centrale baser i Tyskland som hovedkvarter for deres militære missioner i Afrika; som afsæt for stort set alle deres militære transportere til fx Afghanistan og Irak; samt som militærhospital for deres sårede soldater på missioner. [8][9] Tyskland udgør derfor en strategisk og essentiel placering for USA i Europa, der muliggør en større og mere effektiv sikkerhedsgivende amerikansk tilstedeværelse for både USA selv og de øvrige NATO-medlemslande. [9]

FAKTABOKS

Centrale amerikanske baser i Tyskland [10]

- *Patch Barracks, Stuttgart, som huser US European Command; Special Operations Command, Europe m.fl.*
- *Kelley Barracks, Stuttgart, som huser US Africa Command.*
- *Panzer Kaserne-Barracks, Böblingen, som huser US Marine Forces Europe and Africa.*
- *Ramstein Air Base, Ramstein-Miesenbach, som huser hovedkvarteret for US Air Forces in Europe - Air Forces Africa (samt NATO Allied Air Command). Luftbasen fungerer som luftbro mellem Europa, Mellemøsten og Afrika, ligesom luftbasen huser et kontrolcenter for amerikanske droneangreb i Mellemøsten.*
- *US Army Garrison Bavaria med hovedkvarter i Grafenwöhr; idet garnisonen er fordelt over Grafenwöhr Tower Barracks i Grafenwöhr, Rose Barracks i Vilseck (Rose Barracks), Hohenfels Training Area i Hohenfels samt George C. Marshall Center and NATO School i Garmisch.*
- *Büchel Air Base har en særlig betydning for det amerikansk-tyske militærsamarbejde, idet US Air Force på Büchel Air Base opbevarer 20 atombomber af typen B61 til brug for tyske Tornado-fly tilhørende Taktisches Luftwaffengeschwader 33. Disse atombomber, der er en del af NATO's Nuclear Sharing Arrangement, har i dagene op til de rygtede udmeldinger om redeployering af amerikanske styrker været genstand for debat, idet en tysk politiker som følge af redeployeringstanken foreslog, at Tyskland ikke længere bør have ansvar for atomvåben. [11]*
- *Landstuhl Regional Medical Center, som er det største amerikanske militærhospital uden for USA. Militærhospitalet tager sig af syge og sårede indsat i Afghanistan og Irak, ligesom militærhospitalet yder sanitetsstøtte til amerikansk personel i Europa og Afrika.*

Er der fortsat behov for amerikansk tilstedeværelse?

Den amerikanske tilstedeværelse i Europa begyndte ved afslutningen af 2. Verdenskrig, idet troppeantallet gennem tiden har varieret. Tilstedeværelsen var på sit højeste under den kolde krig, hvor der i perioder var op mod 200.000 amerikanske soldater (ud af i alt ca. 400.000 udenlandske soldater) på tysk grund. [12]. Efter den kolde krig fulgte et svækket Rusland og øget amerikansk tilstedeværelse i Mellemøsten, hvilket førte til et mindre behov for amerikansk tilstedeværelse i Europa. I dag ser NATO igen Rusland som den største trussel mod forsvarsalliancen. [13]

En central milepæl i den russiske trusselsudvikling er den russiske annektering af Krim-halvøen i 2014 - kun to år efter en tidligere amerikansk reduktion i den militære tilstedeværelse i Tyskland. Annekteringen af Krim-halvøen fik USA til at opruste sin militære tilstedeværelse i Europa af frygt for, at Rusland ville invadere og udføre lignende operationer i de baltiske lande. [14][15] Som reaktion på annekteringen etablerede NATO i 2016 sin forstærkede fremskudte tilstedeværelse i Baltikum og Polen, NATO Enhanced Forward Presence. [16] Her sendte NATO soldater til Baltikum og Polen [17] for at afskrække Rusland og dermed fungere som en snubletråd, der kunne udløse NATO-traktatens artikel 5.

FAKTABOKS

NATO-traktatens artikel 5

Deltagerne er enige om, at et væbnet angreb mod en eller flere af dem i Europa eller Nordamerika skal betragtes som et angreb mod dem alle; og de er følgelig enige om, at hvis et sådant angreb finder sted, skal hver af dem under udøvelse af retten til individuelt eller kollektivt selvforsvar, som er anerkendt ved artikel 51 i De Forenede Nationers pagt, bistå den eller de således angrebne deltagerlande ved straks, hver for sig og i forståelse med de øvrige deltagerlande, at tage sådanne skridt, derunder anvendelse af væbnet magt, som hver af dem anser som nødvendige for at genoprette og opretholde det nordatlantiske områdes sikkerhed.

Ethvert sådant angreb og alle som følge deraf trufne forholdsregler skal uopholdeligt indberettes til Sikkerhedsrådet. Sådanne forholdsregler skal bringes til ophør, når Sikkerhedsrådet har truffet de til genoprettelse og opretholdelse af den mellemfolkelige fred og sikkerhed fornødne forholdsregler.

Er der fortsat behov for amerikansk tilstedeværelse?

I foråret 2017 sendte NATO fire multinationale kampgrupper henholdsvis Estland, Letland, Litauen og Polen på i alt flere end 5.000 soldater. [14][18] Danmark har også deltaget med forskellige bidrag, ligesom Danmark har deltaget i øvelser med et bidrag på op mod 1.000 soldater. USA har som led i den samlede afskrækkelsesstrategi deployeret kampvognsenheder og specialoperationsstyrker til Baltikum. [18][19]

I en mere nutidig kontekst opfatter NATO igen Rusland som den største trussel mod NATO's samlede sikkerhed og stabilitet. [13][20] Af konkrete trusler peges der i dag bl.a. på Ruslands hybridkrigsførelse, herunder cyberangreb på kritisk infrastruktur og påvirkningskampagner. Begge er elementer, som det forventes, at Rusland vil anvende som første fase som led i en potentiel russisk aggression med det formål at øve skade på sammenhængen i NATO. [21] Endvidere peges der også på Ruslands "Hard Power", konventionelle kapabiliteter og Ruslands opfattelse af forsvar som "Active Defence" og "One Step Ahead", der består af "pre-emptive steps to neutralise threats" som en trussel mod NATO. [21][22] Herunder er en russisk styrke også, hvordan det russiske forsvar evner at

»... mobilise quickly and are prepared to employ capabilities rapidly to inflict costs early in a conflict to drive an early political settlement favourable to Russia...« [21]

Rusland anerkender den militære magtasymmetri i forhold til NATO's aggregerede konventionelle kapabiliteter; men Rusland ved også, at man er militært stærkere end de nærliggende østeuropæiske NATO-medlemslande. Langs den vestlige russiske grænse har Rusland en kortsigtet fordel, og derfor forbereder man sig på hurtig mobilisering af sine tropper. [23]

Mere uddybende indebærer "Active Defence" bl.a., at Rusland siden 2013 har inkluderet

»...extensive, often unannounced, exercises designed to build command-and-control capacity and the ability to deploy forces to any portion of Russia's long border. The goal of such rapid deployment is to achieve dominance quickly in a conflict, including one with NATO, before the conflict takes on a more global scope. These exercises have become increasingly large and complex and, as of 2019, incorporate greater involvement of other militaries, such as the Chinese participation in Exercise Vostok 2018.« [21]

Er der fortsat behov for amerikansk tilstedeværelse?

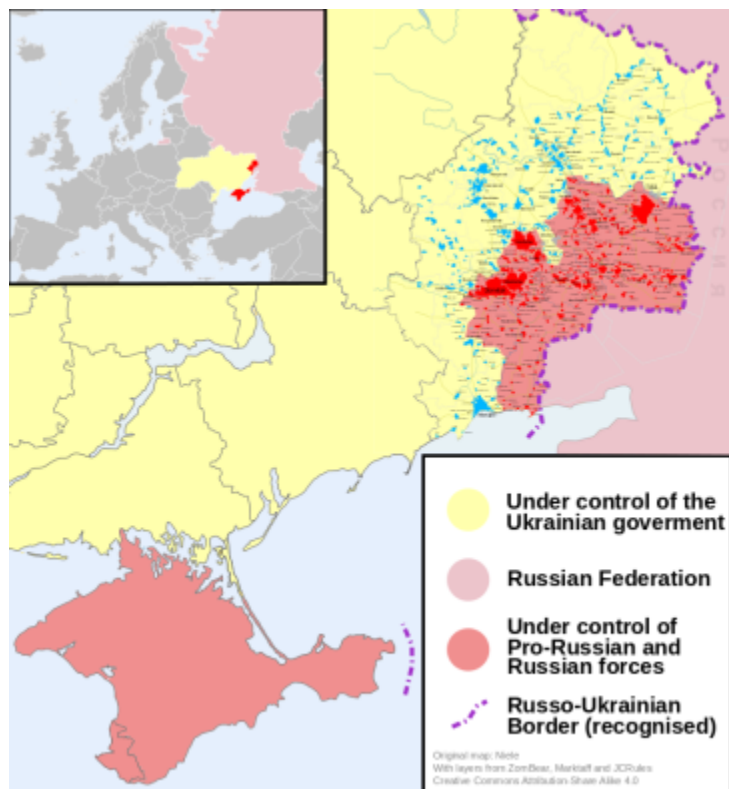
"Their [The United States and their allies] goal is to liquidate the nationhood of countries that are not to their liking, undermine sovereignty, and change the legally elected organs of state authority. This was so in Iraq, Libya, and Ukraine [...] I would like to mention that the Russian Federation is ready to oppose any of these strategies".

General Valery Gerasimov (november 2019):

The Development of Military Strategy Under Contemporary Conditions, side 4.

Rusland har to primære forcer, der skal ses som gensidigt forstærkende: Den udfordrende hybridkrigsførelse, der bl.a. har til formål at svække NATO's interne sammenhængskraft; samt evnen til hurtigt at mobilisere sine militære styrker og derved kunne angribe og skade østeuropæiske stater, inden NATO får mobiliseret et passende modsvar.

Af mere konkret karakter peger NATO ydermere også på Ruslands fortsatte militarisering i Donbass-regionen og på Krim-halvøen; Ruslands militære oprustning langs sin vestlige grænse og maritime tilstedeværelse i Sortehavet; Ruslands ageren i Syrien; Ruslands nylige deployeringen af fly og personel til Libyen samt Ruslands

»...extensive and growing arsenal of nuclear-capable missiles and their implications for NATO's security...«,

der i NATO opfattes som et russisk forsøg på at intimidere. [13] [23] [24] [25] Sidstnævnte har eksempelvis fået NATO-medlemslandene til at godkende en række foranstaltninger - herunder at styrke forsvarsalliancens integrerede luft- og missilforsvarssystemer samt konventionelle kapabiliteter. [13]

Er der fortsat behov for amerikansk tilstedeværelse?

"This new Russian assertiveness has highlighted the need to strengthen deterrence and defense."

Center for Strategic and International Studies (2018):
Enhanced Deterrence in the North, side 5.

Den russiske trussel udspringer bl.a. af Ruslands frygt for et direkte vestligt angreb eller en vestlig intervention i en af Ruslands igangværende militære konflikter, fordi Rusland er mistroiske over for NATO's intentioner. [25] Det er eksempelvis en udbredt opfattelse blandt russiske politikere og officerer, at NATO søger at omringe Rusland. [20] [25] Frygten er vokset som følge af NATO's østudvidelse og deltagelse i krige uden for NATO's officielle grænser. [23] Rusland udtalte i 2015, at Rusland selv ser USA og USA's NATO-allierede som den største trussel mod Rusland. [23]

Billedtekst:

Det bedste forsvar er til tider et angreb; og man skal ikke lade sig snyde af, at de russiske luftbårne styrker bærer en blå baret, som kan forveksles med den blå FN-baret. Ruslands luftbårne styrker er en selvstændig eliteenhed, der i nyere tid har været indsat i forbindelse med annekteringen af Krim-halvøen, ligesom det også menes, at de russiske luftbårne styrker har været indsat i Syrien.

Konsekvenser

"Over the past three decades, further research on deterrence has emphasized a crucial fact: It is the perceptions of the potential aggressor that matter, not the actual prospects for victory or the objectively measured consequences of an attack. Perceptions are the dominant variable in deterrence success or failure".

Rand Cooperation (2018):
Understanding Deterrence, side 7.

Sikkerhedspolitik: Ser vi et nyt trusselsbillede?

Rusland er fortsat den største trussel mod NATO. Rusland har opbygget en evne til at mobilisere hurtigt, hvilket giver en kortsigtet fordel over for et samlet NATO, hvis "time-distance gap" er en af NATO's primære udfordringer. [23] Så hvordan forventes den foreløbige plan at ændre trusselsbilledet i Europa? Flg. analyse fokuserer på redeplojerings af amerikanske soldater til Polen. Der redeplojeret også amerikanske soldater til andre dele af Europa, men Polen har fået en særlig placering i forhold til både USA og Tyskland i den politiske diskussion.

Redeplojerings af 1.000 soldater til Polen

Redeplojerings af 1.000 soldater til Polen har i medierne været fremstillet som kontroversiel, og flere har efterrationaliseret det som et politisk motiveret resultat af et tættere forhold mellem præsident Donald Trump og Polens genvalgte præsident Andrzej Duda. Eksempelvis har præsident Donald Trump i 2019 udtalt, at han ikke øgede amerikansk troppetilstedeværelse i Polen som følge af en øget trussel fra Rusland, men

»... I think it's just because we have a President of Poland who I like, who I respect.« [26]

Den amerikanske administration har senere sagt, at den nye plan naturligvis vil styrke NATO's svar mod Rusland - effektiviteten af dette er dog bredt omdiskuteret. [27]

Polens geografiske placering og størrelse udgør et attraktivt, strategisk område for NATO til at forsvare indgangen til Europa gennem de tre baltiske lande - Estland, Letland og Litauen. [23] Redeplojerings af 1.000 amerikanske soldater betyder derfor en stærkere militær front tættere ved den russiske grænse, der alt andet lige må formodes at forkorte NATO's "time-distance gap". I forlængelse deraf skal den symbolske betydning af det amerikanske flag tættere ved NATO's frontlinie ikke underkendes. Det sender et stærkt signal om amerikansk loyalitet, hvilket må formodes at styrke afskrækkelsesstrategien. [23]

Konsekvenser

Selvom redeployeringen af amerikanske tropper til den østlige del af NATO's ansvarsområde vil øge NATO's reaktionsmuligheder over for en aggressor, er der dog også risici og en vis sårbarhed forbundet med at rykke NATO-styrker tættere til den russiske grænse. Eksempelvis diskuteres det, hvorvidt de amerikanske styrker og dermed NATO kommer for tæt på Ruslands relative fordel. På den ene side er standpunktet, at Polen er tilpas langt væk fra den russiske grænse, således at både personel og materiel umiddelbart ikke fremstår sårbart over for et potentielt russisk overraskelsesangreb. [23] På den anden side er overbevisningen, at Polen og NATO's styrker som følge af Rusland mulighed for hurtig mobilisering og umiddelbare militære styrke ligger for tæt på den russiske grænse. [15] Rusland vil dermed få styrket sin umiddelbare fordel yderligere, idet dele af NATO's samlede forsvar vil være mere sårbar over for en potentiel russisk offensiv. [15] I forlængelse heraf vurderes det dog som en strategisk fordel og styrke, at det genaktiverede US Army V Corps sender et fremskudt hovedkvarter (på engelsk: *Forward Command Post*) til Poznan, Polen, idet det egentlige hovedkvarter forbliver i Fort Knox. Deployeringen af 635 soldater til Polen er iværksat, og vil være med til at styrke organiseringen af kampoperationer på land, og manøveren har dermed en afskrækkende effekt i fredstid og i særdeleshed i tilfælde af en konflikt. [27][28][29]

Redeployeringen af 1.000 amerikanske soldater kan derfor umiddelbart ses som et positivt initiativ for NATO's samlede operationelle muligheder og dermed sikkerhed, idet en udvidet amerikansk troppetilstedeværelse i Polen vil styrke NATO's samlede afskrækkelsesstrategi; mindske NATO's "time-distance gap" og dermed potentielt mindske risikoen for konflikt. [27] Valget af Polen er derfor fornuftigt, men bør ikke være på bekostning af den amerikanske troppetilstedeværelse i Tyskland. [30]

Dog hersker der ikke udbredt enighed om ovenstående analyse. Eksempelvis har flere højtstående embedsmænd i både USA og NATO-medlemslandene udtalt, at Rusland rent faktisk kan drage fordel af denne deployering både i forhold til NATO's samlede forsvar mod et angreb, men også fordi præsident Donald Trumps retorik mod Tyskland og hans unilaterale beslutning afslører et anstrengt forhold og dermed ustabilitet i NATO's sammenhængskraft. [15]

Redeployeringen af amerikanske styrker risikerer at provokere Rusland, der kan tolke den militære opbygning i Polen som aggression. Præsident Vladimir Putin udtalte i 2002, at optagelsen af tidligere Warszawapagt-lande i NATO - herunder Polen - ikke ville være en tragedie, så længe der ikke ville blive udviklet militær infrastruktur. [25] Hvis den amerikanske plan udføres, risikerer NATO at puste mere til ilden af mistillid og frygt, som allerede driver Rusland. I forlængelse heraf er et centralt standpunkt i diskussionen også overbevisningen om, at afskrækkelse ikke har nogen effekt:

»Even if the defender has the advantage, deterrence can fail because aggressors engage in wishful thinking.« [31]

Det betyder således, at afskrækkelsesstrategien reelt ikke vil have betydning for Ruslands motivation for at angribe - i stedet for symbolværdien i at bryde the Founding Act on Mutual Relations, Cooperation and Security between NATO and the Russian Federation [32] og den russiske perception af NATO øge mistilliden og dermed Ruslands motivation for at forsvare sig selv.

OTAN, 1110 BRUSSELS/BRUXELLES • TEL. :
TELEFAX/TELECOPIEURS : 707 50 57 - 707 50 58

97) 68

27

FOUNDING ACT
ON MUTUAL RELATIONS,
COOPERATION AND SECURITY
BETWEEN
THE RUSSIAN FEDERATION
AND
THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION
as signed by
the Secretary General of NATO
and
Heads of State and Government
in Paris, 27 May 1997

Konsekvenser

"This divisive approach to Europe is what really hurts European security. At the end of the day, the strength of the Alliance lies less in the number of troops deployed than in the trust among allies."

Atlantic Council (2020):

What hurts NATO the most is not the troop reduction. It's the divisive approach to Europe.

Gennemføres redeplojeringen, risikerer NATO, at Rusland - drevet af frygt og mistillid - vil reagere og muligvis selv opruste yderligere langs grænsen, og begge parter vil dermed potentielt indgå i et klassisk sikkerhedsdilemma - en tilstand, hvor både Rusland og NATO fortsætter med at opruste som følge af mistillid til hinanden.

Der er to standpunkter i diskussion om afskrækkelsesstrategier og effekten af dem.

Atlantsammenslutningen tilskriver sig overbevisningen om, at afskrækkelsesstrategier har en effekt.

Konsekvenser

Endvidere er det også opgjort, at NATO-styrkerne i Polen mangler essentielle midler til "confident mission accomplishment". [23] Det svækker NATO's samlede mulighed for og evne til effektivt at udøve sin afskrækkelsesstrategi i regionen. Eksempelvis tæller manglerne

»...early warning and ISR assets; air and missile defense; and long-range fires to create the counter-fire capability needed for a foreseeable contingency. The Baltic States also lack critical frontline requirements - in particular, ammunition, anti-tank weapons, short- and medium-range air defense, and long-range artillery. The naval component of US and allied presence in the region could also be increased to protect freedom of navigation, strengthen maritime domain awareness, counter Russian anti-A2AD capabilities, and assist with potential air- and missile-defense gaps". [23]*

*) ISR = Intelligence, Surveillance and Reconnaissance, som kan omfatte overvågning ved hjælp af satellitter, bemandede fly, droner samt Human Intelligence.

Konsekvenser

Internt politisk: Er sammenhængen svækket?

Et væsentligt element for konsekvenserne af den planlagte amerikanske troppereduktion i Tyskland er det signal, USA sender til sine allierede i NATO og sine allierede i resten af verden. Ved udtalt at kritisere Tyskland for sin manglende opfyldelse af forsvarsbudgettet og eksplicit kæde den planlagte reduktion sammen med afstraffelse afslører præsident Donald Trump, at troppereduktionen er politisk motiveret og ikke en del af en samlet forsvarsstrategi. [33] I tillæg hertil afslører processen og offentliggørelsen uden NATO's inddragelse af den planlagte reduktion også afgørende bilaterale udfordringer mellem USA og Tyskland og en kommunikativ distance mellem den amerikanske administration og NATO. Det udviser mangel på sammenhængskraft og et samlet mindre forudsigeligt NATO - både for sine allierede og Rusland.

Sikkerhedspolitisk bør det i Danmark også give anledning til bekymring, at præsident Donald Trump nu har vist sig villig til at straffe stater, der ikke når NATO's mål om på et forsvarsbudget på 2,00% af BNP i 2024. Derfor bør vi i Danmark genoverveje vores eget forsvarsbudget. Dansk deltagelse i internationale operationer samt samarbejdet på Grønland har tidligere givet amerikansk goodwill, men det er ikke længere tilstrækkeligt. Præsident Donald Trump har vist, at fælles fortid, værdier og interesser ikke er et stærkt nok grundlag for amerikansk beskyttelse. USA ryster ved det ideologiske grundlag, som NATO blev oprettet på.

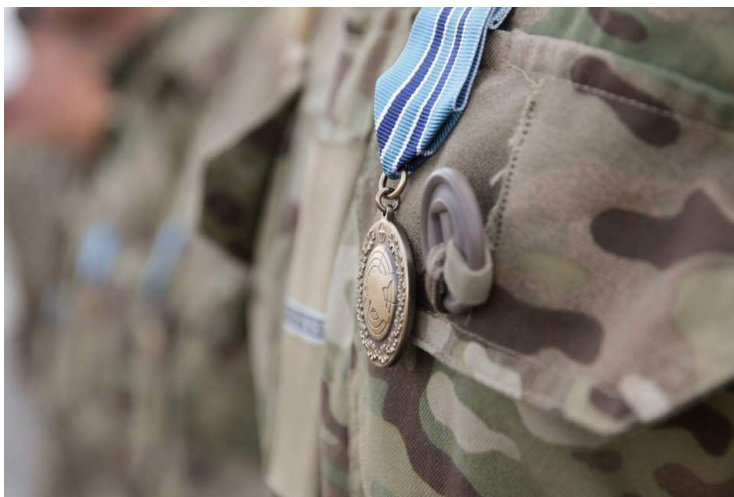

Afstraffelsen af Tyskland kan skabe splid NATO-medlemslandene imellem. Den udviste misforståelse af byrdefordeling (fordi en afstraffelse af Tyskland risikerer at straffe hele forsvarsalliancen) skaber en ubalance og en konkurrence mellem medlemslandene i forsøget på at opnå "the spoils of the relocations" og dermed en højere garanti for amerikansk beskyttelse. [33] Den fremlagte plan afslører alvorlige problemer i NATO. Det er en farlig udvikling, som føder ind i russiske (og måske også kinesiske) planer om at destabilisere forsvarsalliancen.

Hvordan skal Danmark reagere på den amerikanske troppereduktion?

Den fremlagte plan om amerikansk troppereduktion udstiller i den grad de politiske og ideologiske uenigheder, der er både bilateralt mellem NATO-medlemslandene USA og Tyskland, men også i NATO som politisk institution. Forudsætningen for Danmarks udenrigspolitiske handlemuligheder ligger i NATO som garant for dansk sikkerhed, og en stabil og fælles kurs er derfor vital for dansk sikkerhedspolitik og udenrigspolitiske ageren.

Danmark er nødt til at overveje konsekvenserne af en amerikansk troppereduktion i Europa og konsekvenserne af den amerikanske politik over for NATO. Betyder dette en vigende sammenhængskraft for NATO? Hidtil har Danmark anvendt sit tætte samarbejde med USA i internationale missioner og anvendt "Grønlandskortet" (særligt under den kolde krig) som politisk trumfkort som modvægt til Danmarks lave forsvarsbudget. Dette kan i fremtiden meget vel vise sig ikke at være tilstrækkeligt, og Danmark må finde en ny transatlantisk politik, der uafhængig af udfaldet af præsidentvalget bibeholder det amerikanske engagement i NATO og Europa. Det vil kræve en forøgelse af det danske forsvarsbudget og en anvendelse og tydeligere italesættelse af det fundamentale værdifællesskab, som NATO er.

Billedtekst:

I 2020 er der til stadighed 200 danske soldater udstationeret i Estland, hvor man indgår i den britisk-ledede kampgruppe. Som tak for deres indsats modtager de udsendte danske soldater official estisk anerkendelse i form af en missionsmedalje. Tjeneste ved NATO Enhanced Forward Presence kvalificerer endnu ikke til en dansk missionsmedalje, men forsvarsminister Trine Bramsen arbejder på, at tjeneste ved NATO's fremskudte tilstedeværelse i Baltikum og Polen kvalificerer til status som veteran.

Kildehenvisninger

- [1] CNBC (29. juli 2020): U.S. moves nearly 12,000 troops out of Germany, <https://www.cnbc.com/2020/07/29/us-is-bringing-6400-troops-home-from-germany.html>.
- [2] MilitaryTimes (15. juni 2020): Trump confirms plans to pull some US troops out of Germany, <https://www.militarytimes.com/news/pentagon-congress/2020/06/15/trump-confirms-plans-to-pull-some-us-troops-out-of-germany/>.
- [3] North Atlantic Treaty Organization (5. September 2014 - opdateret 30. august 2018): Wales Summit Declaration, https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_112964.htm.
- [4] TV2 (15. juni 2020): Trump straffer Tyskland for NATO-bidrag: Vil trække 9.500 soldater ud af landet, <https://nyheder.tv2.dk/udland/2020-06-15-trump-straffer-tyskland-for-nato-bidrag-vil-traekke-9500-soldater-ud-af-landet>.
- [5] Secretary of Defence Speech (29. juli 2020): U.S. European Command Force Posture Policy Press Conference: Secretary Esper's Opening Statement (as prepared), <https://www.defense.gov/Newsroom/Speeches/Speech/Article/2292081/us-european-command-force-posture-policy-press-conference-secretary-espers-open/>.
- [6] Der Spiegel (5. juni 2020): Trump plant massiven Truppenabzug aus Deutschland, <https://www.spiegel.de/politik/ausland/usa-donald-trump-plant-massiven-truppenabzug-aus-deutschland-a-50b6a2ce-76f9-4a40-a24b-0c99398e46ed>.
- [7] Deutsche Welle (16. juni 2020): US military in Germany: What you need to know, <https://www.dw.com/en/us-military-in-germany-what-you-need-to-know/a-49998340>.
- [8] Foreign Policy (9. juni 2020): The United States needs German bases more than Germany does, <https://foreignpolicy.com/2020/06/09/germany-troops-withdrawal-nato-trump/>.
- [9] Carnegie Europe (18. juni 2020): Why pulling U.S. troops out of Germany damages America, <https://carnegieeurope.eu/strategieurope/82099>.
- [10] U.S. European Command, <https://www.eucom.mil/>.
- [11] Der Spiegel International (3. juni 2020): Striking at the Heart of the Trans-Atlantic Bargain, <https://www.spiegel.de/international/world/biden-advisers-on-nuclear-sharing-striking-at-the-heart-of-the-trans-atlantic-bargain-a-e6d96a48-68ef-49ab-8a0c-8a979abf2bb4>.
- [12] "The Cold War - A Military History", 2015, Bloomsbury.
- [13] U.S. Department of Defense (18. juni 2020): NATO Defense Ministers look to counter Russia, 2nd Covid-19 Wave, <https://www.defense.gov/Explore/News/Article/Article/2225303/nato-defense-ministers-look-to-counter-russia-2nd-covid-19-wave/>.
- [14] Faktalink (juni 2014 - opdateret januar 2019): Krim, <https://faktalink.dk/titelliste/krim>.
- [15] CNN (22. august 2020): Trump's planned troop pullout from Germany has many military holes, <https://edition.cnn.com/2020/08/22/europe/europe-us-troop-movement-analysis-intl-hnk/index.html>.

Kildehenvisninger

- [16] North Atlantic Treaty Organization (21. september 2020): Enhanced Forward Presence; Estonia, Latvia, Lithuania, and Poland, https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_136388.htm.
- [17] North Atlantic Treaty Organization (oktober 2019): NATO's Enhanced Forward Presence, https://shape.nato.int/resources/site16187/General/factsheets/october_factsheet_efp.pdf.
- [18] The New York Times (1. januar 2017): U.S. Lending Support to Baltic States fearing Russia, <https://www.nytimes.com/2017/01/01/us/politics/us-baltic-russia.html>.
- [19] The Wall Street Journal (30. januar 2017): U.S. to Deploy Tanks to the Baltics, <https://www.wsj.com/articles/u-s-to-deploy-tanks-to-the-baltic-1485796467>.
- [20] Rand Cooperation (2020): Russia's hostile measures, https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2539.html.
- [21] Andrea Kendall-Taylor & Jeffrey Edmonds (4. april 2020): The Evolution of the Russian Threat to NATO, <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02681307.2019.1731209>.
- [22] Valery Gerasimov (november 2019): The Development of Military Strategy Under Contemporary Conditions, <https://www.armyupress.army.mil/Journals/Military-Review/Online-Exclusive/2019-OLE/November/Orenstein-Gerasimov/>.
- [23] Alexander R. Vershbow & Philip M. Breedlove (7. februar 2019): Permanent Deterrence: Enhancements to the US Military Presence in North Central Europe, <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/permanent-deterrence/>.
- [24] MilitaryTimes (17. juni 2020): US to consult with NATO allies on future plans for American troops in Europe, says alliance leader, <https://www.militarytimes.com/news/your-military/2020/06/17/us-to-consult-with-nato-allies-on-future-plans-for-american-troops-in-europe-says-alliance-leader/>.
- [25] Council on Foreign Relations (2017): Reducing tensions between Russia and NATO, <https://www.cfr.org/report/reducing-tensions-between-russia-and-nato>.
- [26] The White House (23. september 2019): Remarks by President Trump and President Duda of Poland Before Bilateral Meeting, <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-duda-poland-bilateral-meeting/>.
- [27] Atlantic Council (29. juli 2020): Experts react: U.S. announces plans for troop withdrawal from Germany, <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/experts-react-us-announces-plans-for-troop-withdrawal-from-germany/>.
- [28] U.S. Embassy & Consulate in Poland (4. august 2020): V Corps Headquarters (Forward) Location Announced, https://pl.usembassy.gov/v_corps_headquarters/.
- [29] U.S. Army Europe (9. september 2020): Press Release: V Corps Headquarters (Forward) in Poland to be located in Poznan, <https://www.eur.army.mil/ArticleViewPressRelease/Article/2340502/press-release-v-corps-headquarters-forward-in-poland-to-be-located-in-poznan/>.

Kildehenvisninger

[30] Brookings (15. juni 2020): Why cutting American forces in Germany will harm the alliance, <https://www.brookings.edu/blog/order-from-chaos/2020/06/15/why-cutting-american-forces-in-germany-will-harm-this-alliance/>.

[31] Rand Cooperation (2018): Understanding Deterrence, <https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE295.html>.

[32] North Atlantic Treaty Organization (27. maj 1997 - opdateret 5. November 2008): Summary - Founding Act on Mutual Relations, Cooperation and Security between NATO and the Russian Federation, https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_25470.htm?selectedLocale=en.

[33] Atlantic Council (19. juli 2020): What hurts NATO the most is not the troop reductions. It's the divisive approach to Europe, <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/what-hurts-nato-the-most-is-not-the-troop-reductions-its-the-divisive-approach-to-europe/>.

Forfatterne

Lars Bangert Struwe, ansvarshavende redaktør

Lars Bangert Struwe er ph.d. og generalsekretær i Atlantsammenslutningen. Lars Bangert Struwe har forud for sin ansættelse i Atlantsammenslutningen arbejdet med strategi og sikkerhedspolitik i bl.a. Forsvarsministeriet, Center for militære Studier og Forsvarskommandoen. Han har udgivet en større samling af faglitterært materiale, ligesom han er forfatter til Atlant Briefs.

Julie Ranneries

Julie Ranneries er stud.scient.pol. ved Københavns Universitet, hvor hun har særlig interesse for dansk og international udenrigs- og sikkerhedspolitik. Efter at have været sommerpraktikant ved Atlantsammenslutningen skulle Julie Ranneries have fortsat sin karriere ved den danske repræsentation ved NATO, men det gjorde covid-19-krisen umuligt; og derfor er Atlantsammenslutningen glad for, at det var muligt at tilknytte Julie Ranneries som praktikant.

Atlantsammenslutningen

Atlantsammenslutningen er en sikkerhedspolitisk tænketank, der med en forskningstilgang har til opgave at oplyse danskerne om sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitik.

Atlantsammenslutningen har i snart 70 år lagt stor vægt på det internationale samarbejde, det transatlantiske forhold og NATO.

Atlantsammenslutningen støttes af en årlig finanslovsbevilling via Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet.

*Atlantsammenslutningen
Roskildevej 28A
2000 Frederiksberg C
Tlf. 3059 1944
Mail: atlant@atlant.dk*

Læs mere på www.atlant.dk